

Mieren (her)kennen

Belang van mieren in het ecosysteem

- Mieren vormen het landschap

*Mieren vormen vrijwel overal een cruciaal onderdeel van het bodemleven.
Zonder hun geploeg stort de bodemecologie in (E.O Wilson)*

Belang van mieren in het ecosysteem

- Opruimers

Eén bosmierenkolonie eet in één seizoen 6,1 miljoen geleedpotigen

Steekmieren eten tot 40% van de geleedpotigen in een weiland

Belang van mieren in het ecosysteem

- Relaties

gedeukte gouden tor

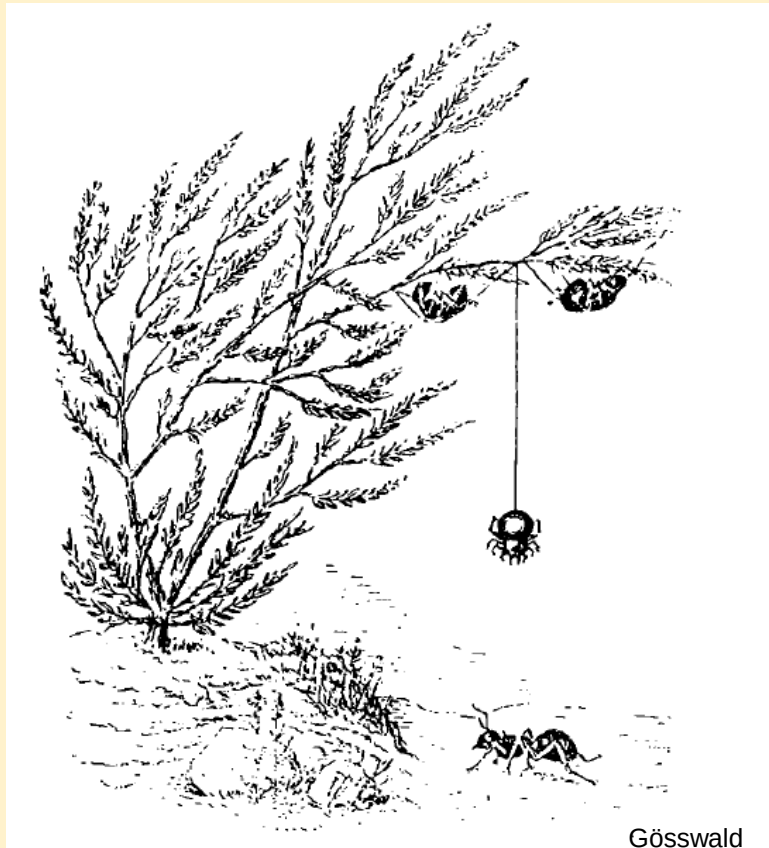
3000 soorten geleedpotigen in bosmiernest

- Als larve en/of als volwassene
- Microklimaat (regenworm)
- Voedsel:
 - Afval (zweefvliegen)
 - Broed (kevers)
 - Volwassen mieren (sluipwespen)
 - Prooien (voorraad) (mieren)
- Verzorging (luizen, blauwtjes)
- Bescherming (passief)

50 soorten zijn afhankelijk van rode bosmieren

Belang van mieren in het ecosysteem

- Dienen zelf als voedselbron

galgspin

Das, vos, muis

Gewone pad, rugstreeppad

Merel, groene specht, zwarte specht, draaihal, grote bonte specht, meeuwen

Mierenleeuwarven

Parasieten

Specialisten

Belang van mieren in het ecosysteem

- Verspreiden van zaden:

wegmier, buntgrasmier, glanzende houtmier, bosmieren, satermieren, renmieren, steekmieren en zaadmieren

Winterpostelein

Wikipedia

Mieren helpen bij tuinieren

Mierenbroodjes: 200 plantensoorten afhankelijk van mieren (15%)

Mieren zijn klein, soms heel klein

heidedraaigatje

Wereldwijd 12.000 soorten, in Nederland 68 inheems:

Families

Taille

Soorten

Dolichoderinae (geurmieren)

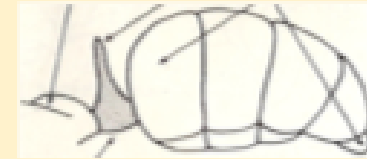
2

Heidedraaigatje
Mergeldraaigatje

Formicinae (schubmieren)

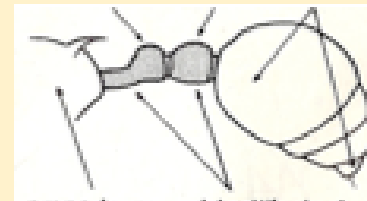
32

o.a. bosmieren,
wegmier, renmieren

Myrmicinae (knoopmieren)

32

o.a. steekmieren,
zaadmieren,
slankmieren

Ponerinae (oermieren)

Zwarte staafmier
Gewone
compostmier

Grote schub

Bosmieren

Kenmerken:

- Groot
- 'Rood' en zwart
- Grote schub
- Kaaktasters reiken tot het oog

Hé, een mier!

Eric Wanders

Behaarde rode bosmier

Eric Wanders

Kale rode bosmier

Grote schub: bosmieren

Hé, een mier!

Gewone bosmier:
rood met zwart

Bloedrode roofmier:
bloedrood en actief

Bloedrode roofmier

Korte schub

kleine schubmier

Lange schub

grote schubmier

Hé, een mier!

Wegmier:

Bruinzwart in zandig nest

Kopschild met veel beharing

Hé, een mier!

Glanzende houtmier:
glimmend zwart, in hout

Grauwzwarte renmier:
zwart/grijs en snel

Glanzende houtmier

Kenmerken:

- Groot
- Glanzend zwart
- Kleine schub
- Deuk in achterhoofd

Hé, een mier!

Gele weidemier

oranjegeel en ondergronds

Twee knopen:
knoopmier

Eén schub:
schubmier

Eric Wanders

Ronde 'schouders'

Steekmier

Hoekige 'schouders'

Zwarte zaadmier

Knoopmieren / Steekmieren

Kenmerken:

- Klein
- Roodbruin
- 2 'knopen'
- 2 'stekels' / 'doorns'

Welke knoopmier/genus steekmieren (Myrmica) ?

A1 met flauwe hoek
Antenne rond

Gewone steekmier en
bossteekmier

A1 met scherpe hoek
Antenne plat

Overige steekmieren

Korte doorns, afgeronde, gladde knoop

Gewone steekmier (Myrmica rubra)

Lange doorns, knikje in geribbelde knoop

Bossteekmier (myrmica ruginodis)

Nog meer steekmieren

Gewone steekmier (donker
pimpernelblauwtje)

Bossteekmier (gentiaanblauwtje)

Moerassteekmier (gentiaanblauwtje
en pimpernelblauwtje)

Zeggesteekmier

Zandsteekmier

Kalme steekmier

Lepelsteekmier

Kleine steekmier

Kokersteekmier

Duinsteekmier

Heidesteekmier

Wazige steekmier

Gaststeekmieren

Solarium: bollende verhaging

- Nesten: volkrijk, verhuizen gemakkelijk
- Nestplaats: afhankelijk van omgevingsfactoren (in de bodem: onder stenen, hout, wortels van planten, losse mosvegetatie, graspollen enz.
- Werksters opereren individueel
- Ze steken

Tot slot

Ontdek een nieuwe wereld:

Mierenwinteravonden

Cursus Mieren herkennen

<http://www.nlmieren.nl/index.htm>
|

<http://www.bosmieren.nl>

Ga tot de mier, zie haar wegen en word wijs

Met dank aan

Eric Wanders : macrofotografie
Diliana Welink